

INFORMÁCIA

o možnom odškodnení nárokov pozostalých obetí havárie lietadla AN-24

Cieľom tohto materiálu je poskytnúť ucelenú zjednodušenú informáciu o možných náhradách pre pozostalých obetí tragickej leteckej havárie vojenského lietadla AN-24.

Rozsah a spôsob úrazového, výsluhového a sociálneho zabezpečenia pri služobných úrazoch riešia ustanovenia zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

1. ÚRAZOVÉ ZABEZPEČENIE

1.1 Náhrada primeraných nákladov spojených s pohrebom - § 25 ods. 3

- ❖ náhrady účtované pohrebným ústavom – v plnej výške *
- ❖ cintorínske poplatky – v plnej výške *
- ❖ náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule, ktoré nesmú presiahnuť šesťnásobok minimálnej mzdy (ku dňu úmrtia 41 400,- Sk) - na žiadosť pozostalých, adresovanú na VÚSZ MO SR Bratislava,
- ❖ náklady na úpravu hrobu – v plnej výške *
- ❖ cestovné náklady - sa hradia len manželovi a osobe jemu na roveň postavenej (napr. družke), deťom, rodičom a starým rodičom alebo ďalším osobám, ak boli na zomretého odkázané výživou - na žiadosť pozostalých, adresovanú na VÚSZ MO SR Bratislava,
- ❖ jednu tretinu skutočných nákladov na smútočné ošatenie a pohostenie, ktoré si platia pozostalí v hotovosti, a ktoré sa im preplácajú na základe predložených dokladov o zaplatení ošatenia (dátum pred alebo maximálne v deň pohrebu) alebo pohostenia, spolu však najviac vo výške 10 000,- Sk - na žiadosť pozostalých, adresovanú na VÚSZ MO SR Bratislava (čiastka 10.000,-Sk platí na celú rodinu pozostalého).

* myslia sa tým primerané náklady vynaložené na zabezpečenie pohrebu vo výške a rozsahu obvyklom v mieste pohrebu

1.2 Náhrada nákladov na výživu pozostalých - § 25 ods. 6

V prípade, že mal vojak vyživovaciu povinnosť voči pozostalým určenú súdom, patrí im náhrada nákladov, pričom úhrn vyplatených súm nesmie presiahnuť sumu výsluhového dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorú by mal zomretý nárok v čase úmrtia. Náhrada nákladov na výživu pozostalých (vdovský, vdovecký, sirotsky len v stanovenej výške) patrí, ak nie je uhradená dávkami výsluhového zabezpečenia poskytovanými z toho istého dôvodu - na žiadosť pozostalých, adresovanú na VÚSZ MO SR Bratislava.

1.3 Jednorazové odškodnenie pozostalých - § 25 ods. 9

- ❖ ak k úmrtiu došlo za podmienok uvedených v § 24 ods. 1, patrí pozostalým **zvýšené jednorazové odškodnenie**, a to manželovi vo výške päťdesiatnásobku základu podľa § 60 a každému dieťaťu, ktoré má nárok na sirotsky výsluhový dôchodok vo výške päťdesiatnásobku základu podľa § 60, pričom úhrn takto vyplatených súm pozostalým nesmie presiahnuť šesťdesiatnásobok základu podľa § 60,

- napr.:
- a) pozostalá – len manželka – úmrtné = 50 násobok
  - b) pozostalí – manželka + 1 dieťa – úmrtné = manželka 30 násobok
1 dieťa 30 násobok
  - c) pozostalí – manželka + 2 deti – úmrtné = manželka 20 násobok
1. dieťa 20 násobok
2. dieťa 20 násobok

a pod.

- ❖ rodičom po slobodnom alebo rozvedenom bezdetnom zomretom profesionálnom vojakovi sa poskytuje v odôvodnených prípadoch zvýšené jednorazové odškodnenie vo výške **dvadsaťpäťnásobku** základu podľa § 60 zákona.

Jednorazové odškodnenie pozostalých a zvýšené jednorazové odškodnenie sa poskytuje na žiadosť pozostalých.

2. VÝSLUHOVÉ ZABEZPEČENIE

2.1 Úmrtné - § 37

Pozostalý manžel/manželka má nárok na úmrtné vo výške odchodného, to znamená, že úmrtné patrí vo výške jednonásobku základu podľa § 60. Úmrtné sa zvyšuje za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru (t. j. za každý ďalší rok nasledujúci po prvých 5 rokoch služobného pomeru) o $\frac{1}{2}$ základu podľa § 60*, najdlhšie však do 30 rokov trvania služobného pomeru – na žiadosť pozostalých, adresovanú na VÚSZ MO SR Bratislava.

Pozostalé deti, ktoré spĺňajú nárok na sirotsky výsluhový dôchodok, majú nárok na úmrtné vo výške základu podľa § 60*.

Ak zosnulý profesionálny vojak ku dňu úmrtia bol v služobnom pomere menej ako 5 rokov, vyplatí sa pozostalému manželovi/manželke úmrtné vo výške jednonásobku základu podľa § 60*.

2.2 Vdovský výsluhový dôchodok - § 46 písm. b

Nárok na vdovský výsluhový dôchodok patrí vdove najmenej počas jedného roka od úmrtia manžela vo výške 60% výsluhového dôchodku**. Po uplynutí doby jedného roka má nárok na vdovský výsluhový dôchodok len:

- ak sa stará o nezaopatrené dieťa alebo
- dovŕšila vek rozhodný pre nárok na starobný dôchodok, alebo
- manželstvo so zomretým vojakom počas služobného pomeru trvalo najmenej 15 rokov.

Nárok na vdovský výsluhový dôchodok a jeho výplatu zaniká uzavretím manželstva.

2.3 Vdovecký výsluhový dôchodok - § 51

Patrí vdovcovi vo výške 60% výsluhového dôchodku**, na ktorý by mal profesionálny vojak nárok ku dňu úmrtia.

Nárok na vdovský výsluhový dôchodok trvá počas jedného roka od úmrtia manželky. Po uplynutí tejto doby má nárok len ak sa stará o nezaopatrené dieťa alebo manželstvo so zomretým vojacom počas služobného pomeru trvalo najmenej 15 rokov.

Nárok na vdovecký výsluhový dôchodok a jeho výplatu zaniká uzavretím manželstva.

2.4 Sirotský výsluhový dôchodok - § 53 písm. b

Sirotský výsluhový dôchodok patrí nezaopatreným deťom podľa § 119 vo výške 30% výsluhového dôchodku**, na ktorý by mal profesionálny vojak nárok ku dňu úmrtia. Nárok patrí aj dieťaťu už počatému ku dňu úmrtia, ak sa narodí živé, pričom matka dieťaťa musí uznať otcovstvo.

* Základ podľa § 60, odsek 1 a 5 sa vypočítava z priemerného služobného príjmu v príjmovom najlepší ukončenom kalendárnom roku v období posledných desiatich ukončených kalendárnych rokov.

** Výsluhový dôchodok, základom pre výpočet vdovského a sirotského výsluhového dôchodku je rozhodujúca doba trvania služobného pomeru (15 rokov).

!!! Úmrtné, vdovský výsluhový dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok a sirotský výsluhový dôchodok sa poskytujú na žiadosť pozostalých, adresovanú na VÚSZ MO SR Bratislava !!!

3. SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE - POHREBNÉ

3.1 Zabezpečenie pohrebu - § 71, 72, 73

- ❖ Služobný úrad zabezpečí pohreb na území Slovenskej republiky v plnom rozsahu. V prípade plného alebo čiastočného zabezpečenia pohrebu pozostalými, to znamená ak pozostalí odmietnu zabezpečenie pohrebu služobným úradom v plnom rozsahu, služobný úrad (veliteľ) uhradí výdavky najviac v sume do 14 000 Sk - na žiadosť pozostalých, adresovanú na VÚSZ MO SR Bratislava.

Nákladmi na zabezpečenie pohrebu sa rozumejú - § 74:

- náklady na úpravu, oblečenie uloženie telesných pozostatkov zomretého,
- náklady na rakvu a jej úpravu,
- náklady na úhradu pohrebných úkonov a obradov obvyklých v mieste pohrebu,
- pri spolopnutí aj náklady :

- na prepravu telesných pozostatkov z miesta pohrebného obradu na miesto spopolnenia,
- na spopolnenie,
- na urnu,
- spojené s uložením urny alebo rozptýlením popola,

ktoré sú hradené v rámci bodu 1. 1.

!!! K zabezpečeniu pohrebu je potrebné okrem žiadosti priložiť originál tlačiva žiadosti o pohrebné, vydané príslušným matričným úradom. !!!

!!! Jednotlivé prípady výplaty náhrad a dávok sa posudzujú samostatne, to znamená, že nie každý má nárok na všetky vyššie uvedené náležitosti. !!!

podplukovník Ing. Radoslav IVANČÍK
predseda komisie na zabezpečenie odškodnenia pozostalých

Zoznam príloh - tlačív

1. Žiadosť o zabezpečenie pohrebu
2. Žiadosť o úhradu nákladov na pohreb
3. Žiadosť o vdovský, vdovecký, sirotský, výsluhový dôchodok a o úmrtné
4. Žiadosť o poukazovanie dávok sociálneho zabezpečenia na účet – osobné účty vedené v peňažných ústavoch na území Slovenskej republiky
(táto žiadosť sa vyplní k žiadosti v bode 3)
5. Žiadosť o vyplatenie jednorazového odškodnenia a nárokových dávok súvisiacich s pohrebom
6. Žiadosť o vyplatenie nákladov na zriadenie pomníka
7. Žiadosť o vyplatenie cestovných nákladov
8. Pomôcka v tabuľkovej forme

Obsah informácie bol prerokovaný s Úradom právnych služieb MO SR dňa 24. 1. 2006